

Insolvenční šikana

Novela zákona drží insolvenční šikanu zkrátka

Konkurenční boj občas zahrnuje i podpásovky. Mezi ně patří také neoprávněné insolvenční návrhy.

-TEXT- LUKAS SIKEL

Firma Halla, která vyrábí svítidla, čelí již třetímu neoprávněnému insolvenčnímu návrhu. Na jeho formální zamítnutí soudem čeká již druhým rokem, a tak se její název v insolvenčním rejstříku vyskytuje i nadále. „Návrhy nám znemožňují účastnit se výběrových řízení a ohrožují čerpání dotací z evropských fondů,“ říká předseda představenstva společnosti Daniel Černý. Insolvenční šikana podle něj zasahuje i zaměstnance, kteří mohou mít například problém s čerpáním půjček. Dalším známým případem je firma Trevos, která se s „likvidačním návrhem“ setkala už šestkrát. Tuhle praxi by měla změnit červencová novela insolvenčního zákona.

Novela hraje do karet připraveným

„První insolvenční návrh byl šok, pak nám šlo spíše o červený nápis u rejstříkového soudu,“ říká jeden ze spolujednatelů Trevosu Vilém Šulc. Ještě do července totiž platilo, že stačí podat insolvenční návrh a soud do dvou hodin od jeho obdržení do rejstříku zapsal záznam o zahájení insolvenčního řízení. Pak přicházela patálie s objasňováním nevinu jak soudu, tak klientele. „Firma musí vysvětlovat svým obchodním partnerům, že to, co se v návrhu píše, není pravda. Buď se jí to podaří, nebo může přijít o zakázky,“ vysvětluje předseda Rady expertů Asociace insolvenčních správců Michal Žižlavský.

► **Insolvenčním řízením nevzniká firmě pouze škoda materiální, často je to pověst podniku, která utrpí nejvíce.**

Hlavní změnou v aktuální novele insolvenčního zákona je předběžné posouzení insolvenčního návrhu. Soud má sedm dní na prozkoumání, zda-li je insolvenční návrh odůvodněný. Během této lhůty tak mohou podnikatelé prokázat, že nedluží, a soud se zapsáním do rejstříku počká. „Předběžné posouzení návrhu je nový nástroj, který ale může fungovat jen u křiklavé insolvenční šikany a velmi dobře připravených firem,“ zmiňuje Michal Žižlavský. Ne všechny podniky budou připraveny na to, aby soudu rychle dokázaly nepravdivost dluhu, na jehož základě byl insolvenční návrh podán. Proto je vhodné myslet dopředu.

Před soudem mohou ve prospěch firmy hrát například výroční zprávy, potvrzení o bezdlužnosti vydané příslušným finančním úřadem nebo třeba výpis z bankovního účtu dokazující dostatek financí. Ne všechny firmy ale

mají k dispozici důkaz, který mluví v jejich prospěch. V takovém případě se mohou šikanózní insolvenční návrhy zdát soudu důvěryhodné a ten řízení zahájí. Pak je nutné prokázat nevinu během soudního řízení, které může trvat roky.

Podávání neoprávněných insolvenčních návrhů má zabránit i případná pokuta a poplatek. „Pokud by soud odmítl insolvenční návrh pro bezdůvodnost, může uložit navrhovateli, aby za jeho podání zaplatil pořádkovou pokutu až do výše 500 tisíc korun, a dále povinnost uhradit veškeré náklady insolvenčního soudního řízení,“ říká advokát Michal Pacovský. Do července bylo možné uložit pokutu pouze do 50 tisíc korun. Pacovský dodává, že další zákonem stanovenou pojistkou proti šikanózním insolvenčním návrhům je požadavek, aby při podání návrhu údajný věřitel zaplatil náklady řízení ve výši 50 tisíc korun. Pokud tak neučiní současně s podáním, soud řízení zastaví.

Před soudem mohou během insolvenčního řízení vyjít najevo až absurdní záležitosti, kvůli kterým je návrh posouzen jako neodůvodněný. „Je již potvrzené, že některé osoby figurující v návrzích ani neexistují,“ říká Daniel Černý z firmy Halla.

To však nic nemění na skutečnosti, že podnik mohl během neoprávněného řízení utrpět škodu na ušlém zisku a ztratit potenciální klienty. Proto se lze domáhat odškodnění. „Lhůta pro uplatnění nároku na odškodnění činí šest měsíců ode dne, kdy bylo údajnému dlužníkovi doručeno rozhodnutí o ukončení insolvenčního řízení,“ říká advokát Pacovský.

Poškozený podnikatel musí v žalobě o náhradu vyčíslit způsobenou škodu a podložit ji důkazy. Suma zahrnuje i náklady na dokazování, tedy například náklady na audit, a lze vyžadovat i ušlý zisk. Ten se dokazuje složitěji, protože shrnuje to, jakého výdělku by mohl poškozený dosáhnout ve chvíli, kdy by nebyl šikanózní insolvenční návrh podán.

Pověst, pomluva a trestní řízení

Insolvenčním řízením nevzniká firmě pouze škoda materiální, často je to právě pověst podniku, která utrpí nejvíce. Tu lze bránit až 10 let od chvíle, kdy újma vznikla. Žalobou na ochranu dobré pověsti se lze domoci finančního odškodnění. Pokud se podnikatel nespokojí s jeho přiznanou výší, může na „falešného věřitele“ podat trestní oznámení. A to například za porušení hospodářské soutěže nebo za pomluvu.